

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

SEKTIN Á HVAT ANNAR FÆR...

Tað sigur eitt sindur um okkara samfelag, tá fólk sum hava fingurin á pulsinum staðfesta, at 500 børn í Føroyum liva í størsta fátækradømi.

Men tað kann ikki koma óvart á føroyingar. Tí tað er eitt slíkt samfelag, vit eru í ferð við at skapa: Vit skulu hava nøkur sera rík fólk, nøkur hampuliga rík, nógv láglønt – og so tey, sum eru heilt fátøk og detta niðurímillum.

»Veljarin valdi borgarligt«, segði lögmaður í Útvarpshøllini valkvøldið – og veljarin fekk borgarligan politikk. Ein politikk, sum gongur út upp á at lætta um hjá teimum, sum hava mest, hóast tað gongur út yvir tey, sum hava minst.

Lögmaður hevur fleiri ferðir sagt ymiskt, sum bendir á, at hann heldur tað vera í lagi – men hann finnur seg ikki í, at fólk leggja hann undir at gera sum Fólkaflokkurin vil.

»Sambandsflokkurin er ein borgarligur flokkur, sum førir borgarligan politikk«, sigur lögmaður. Og rætt hevur lögmaður. Men Sambandsflokkurin hevði ein sosialan profil, sum eitt nú Edmund Joensen í heilum eftirlýsir – sum nú tykist kámost burtur.

500 børn! Tað er ikki hissini. Tað er meira enn eitt prosent av Føroya fólki. Men tað er so nógv, sum politikarar halda hava størri týðning, enn at áseta eitt fátækramark og tryggja

tey á teimum niðastu rókunum. Tá ovmikið av pengum var í samfelagnum vóru tað eisini onnur viðurskipti, sum høvdu størri týðning – eisini hjá Annliss Bjarkhamar, sum var ráðharri í landsstýrinum, sum fyrri 11 árum síðani heldur valdi at skerja árliku ríkisveitingina úr Danmark við 360 milliónum (4-5 mia kr tilsamans í dagsvirði) – til landsstýrið í dag, sum heldur tað hava størri týðning at geva teimum ríku skattalætta – enn at hugsa um tey á niðastu rókunum.

Soleiðis er við politikki. Tað lønar seg betur at lyfra fyrri teimum við pengum og valdi. Vit skulu skapa eina stætt, sum skal tjena ordiliga

nógvar pengar, og sum hevur ávirkan og vald á politikarum.

Tey, sum koma undir fátækramarkið hava einki at siga. Fakfeløg hava einki at siga. At áseta eitt fá-

tækramark hevur ikki áhuga í politisku skipanini. Tað skapar ikki somu eufori, sum tá onkur við pengum og skattalætta klappar politikara á ryggin.

Tíðin við brøðralag og fólkapensjón og samfelagsligum samanholdi er farin. Nú snýr tað seg um meg og mitt.

Føroyskur politikkur er farin frá samhaldsfesti til einstaklingsrøkt. Vit velja ikki flokkar og hugsjónir, vit velja persónar. Vit eru farin frá flokspolitikki til sjálvsdyrkan – og tað sæst nú eisini í verki.

...bert eg kann nøra at mær

Løgtingsmaður vil hava færri sjúkrahús

Í tíðargrein í blaðnum í dag sigur Helgi Abrahamsen, løgtingsmaður fyri Sambandsflokkin, at vit skulu hava færri sjúkrahús í Føroyum.

Helgi Abrahamsen vísir á, at tað er væl skiljandi, at fólk fyrr, tá lækurin var »multikunstnarin, sum dugdi alt«, og ferðsambandið var vánaligt, at fólk vildu hava fleiri sjúkrahús.

– Men tað sum eg ikki skilji, er at tað nærmast er sett bann fyrri at viðgera spurningin, um vit eiga at leggja sjúkrahús saman, nú ferðasambandið er heilt nakað annað enn tað var, og tað læknaliga fakið er ikki longur eignað til smáar eindir, sigur Helgi Abrahamsen. Harvið

setir ein løgtingsmaður hol á kjakið um talið av sjúkrahúsum í Føroyum.

Og rætt hevur hann. Politiska skipanin er ikki búgvin til eitt tilíkt kjak. Tí verða nógvar milliónir brúktar í reinari forfeingilighet – heldur enn skynsamt at viðgera trupulleikan, vit hava, tí vit vit brúka Sjúkrahúsvirkið til økismennning.

Helgi Abrahamsen staðfestir, at tíðin nú er komin hartil, at vit sleppa øllum dupultfunksjónum á sjúkrahúsøkinum.

– Vit mugu seta okkum sum mál, at vit skulu ongar dupultfunksjónir hava í Føroyum, og vit skulu menna samstarvið við sjúkrahús í okkara grannalondum. Høvuðsendamálið má ikki vera grundað á spurningin um arbeidsplass skulu tryggast, men alt má snúgv seg um at gera sjúklingar frískar, sigur Helgi Abrahamsen.

Vit heilsa kjakuppleggið frá Helga Abrahamsonen vælkomnum!

Amariel sýnir fram í Focus

Fríggjadagin klokkan 16 letur Amariel Norðoy upp framsýning í Galleri Focus í Havn.

– Tað er eyðsýnt, at tað myndlistaliga avrikið hjá Amariel Norðoy staðsetur hann sum ein av teimum mest viðkomandi í føroyskari nútíðarmyndlist, ektaður, eldhugaður og kærleikin

til ta føroysku náttúruna tryggjar útstrálingsmegina í hansara myndum. Evnini til endurnýggjan sæst týðuliga

á hesari framsýningini, siga fyrireikararnir.

Vinmaðurin, tónleikarin og tónasmiðjurnin, Holgar Jacobsen, undirheldur við gitara og sangi undir ferniseringini.

Framsýningin er opin til 8. juni: týsdag til fríggjadag kl. 15 til 18, leygardag kl. 16 til 18, eisini er opið eftir avtalu.

Tí mugu vit hava færri sjúkrahús

HELGI ABRAHAMSEN
TÍÐARGREIN SIÐA 12

Pimpa paddin

TØKNI
SIÐA 22-23

Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Langur – síður

Í einum blað stendur at lesa um eina kvinnu, ið hevur havt "langt hár" alt sítt lív. Á eini heimasíðu stendur at lesa, at ein hárfríðkanarstova sigur, at eisini "langt hár", ið er ójavnt klipt, fer at vera frammi. Ein uppskrift er upp á at binda ein "langan frakka", og skrivað verður um "langar kjólar" á eini heimasíðu, ið burturav skrivur um pløgg.

Her er rætta orðið "síður", tí hár, pløgg, gras o.a. eru síð. Vit hava sítt hár, skjúrtið er sítt og grasið er sítt. Orðið "síður" verður bæði nýtt um tað, ið røkkur langt niður og um tað, ið er høgt, t.d. gras, aldu og kava.

Brøkur kunnu tó vera langar ella stuttar. Eru tær ov síðar, mugu tær styttað ella leggjast upp.

Á netinum lesa vit bæði um hundar og fólk, ið eru langhærd. Eisini hevur stað-

ið at lesa onkustaðni, at tað er gott at hava grasvøllin langhærdan um veturin. Her mugu vit hava í huga, at vit skulu nýta orðið síðhærdur, tá ið tað snýr seg um fólk; snýr tað seg um grasvøll, ber til at siga, at best er, um gras-ið er sítt um veturin. Fólk eru síðhærd, og ross eru síðfòks-ut.

Seyður, hundar og onnur kriátúr kunnu vera síðullað. Tað øvuta av tí er at vera snøggullaður.

Fólk kunnu eisini vera brúnasíð. Tað verður sagt, um ein hevur síðar eygnabrýr, men kann eisini verða sagt, tá ið fólk fara at rísna, so tey rykkja brýrnar saman í misnøgd um eitthvørt.

Eitt tiltak er, at tað er líka vítt sum sítt – tað merkir "sama ger". Her má leggjast dentur á, at tað ikki er líka vítt sum sítt, hvussu vit orða okkum.